

रेलयानदुर्घटना : लुधियाना-अम्बाला- मुख्यरेलमार्गे द्वे भारवाहके रेलयाने दुर्घटनाग्रस्ते

हिमसंस्कृतवार्ता। पञ्जाबप्रान्तस्य फतेहगढ-साहिब इत्यत्र गतदिवसे प्रातः लुधियाना-अम्बाला-मुख्यरेलमार्गे द्वे भारवाहके रेलयाने दुर्घटनाग्रस्ते अभवताम्। अस्मत्प्रातः प्रोक्तं यत् अनया दुर्घटनया एकपञ्चाशत् रेलयानानि वाधितानि अजायन्त, सप्त च निरस्तीकृतानि अभवन्ति।

लोकसभानिर्वाचनस्य परिणाममभिलक्ष्य सुरक्षा-व्यवस्था सुदृढा

हिमसंस्कृतवार्ता। भारत-निर्वाचनायोगेन निर्वाचनान्तरं कथमपि हिंसा न भवेदिति उद्दिश्य राज्येभ्यः केन्द्रीयसुरक्षाबल-दलानि संदत्तानि सन्ति। आयोगेन निर्णयोऽयं राज्यपर्यवेक्षकैः सह केन्द्रीय-पर्यवेक्षकानाम् समाकलनान्तरं कृतोऽस्ति। आन्ध्रप्रदेश पश्चिमबङ्गालयोः मतगणनायाः पञ्चदशदिवसान्तं यावत् सुरक्षाबलानि स्थास्यन्तीति अस्ति निर्णयः आयोगस्य।

लोकसभानिर्वाचनस्य मतगणनायाः पूर्वं विपक्षस्य उपवेशनम्

हिमसंस्कृतवार्ता। मङ्गलवासरे जायमानायाः लोकसभानिर्वाचनस्य मतगणनायाः प्राक् विपक्षस्य इण्डिया घटबन्धनेन परह्यः नवदिल्ल्यां एकम् उपवेशनं कृतम्, तत्रस्थैः नेतृभिः पञ्चनवत्यधिक-द्विशतम् लोकसभासनेषु जयं अधिगमिष्यन्ति इति विश्वासः प्रकटितः। उपवेशनेऽस्मिन् कांग्रेसदलप्रमुखः मल्लिकार्जुनखड्गे, श्रीराहुल गांधी, केसीवेणुगोपाल अन्ये च नेतारः आभासीयमाध्यमेनापि सम्मिलिताः अभवन्।

प्रधानमन्त्रिणा देशस्य अत्यन्ततापस्य स्थितिं समीक्षितुं सभा आयोजिता

हिमसंस्कृतवार्ताः-प्रवीण कुमारः। प्रधानमन्त्रिणा देशे अत्यन्तं तापस्य स्थितिं समीक्षितुं ह्यः सभा कृता। सभायां प्रधानमन्त्रिणं सूचितं यत् मौसमविभागस्य पूर्वानुमानानुसारं राजस्थान, गुजरात, मध्यप्रदेशेषु च तप्ततापः निरन्तरं भवितुं शक्यते। अस्मिन् वर्षे मानसूनः सामान्यः भवितुम् अर्हति तथा च देशस्य अधिकांशभागेषु सामान्यतः उपरि वर्षा भवितुं शक्नोति यदा प्रायद्वितीयभारतस्य केषुचित् भागेषु सामान्यतः न्यूनवृष्टिः भवितुम् अर्हति। अग्रिसम्बद्धानां घटनानां निवारणाय, नियन्त्रितुं च नियमितरूपेण पर्याप्ताः अभ्यासाः अवश्यं करणीयाः इति प्रधानमन्त्रिणा निर्देशः दत्तः।

चिकित्सालयेषु अन्येषु च सार्वजनिकस्थानेषु अग्रिपरीक्षाः विद्युत्सुरक्षापरीक्षा च नियमितरूपेण अवश्यं करणीयाः। वन अग्रिप्रकोपस्य समये परिचयाय तस्य प्रबन्धनस्य च कृते वन-अग्रिपटल इत्यस्य उपयोगितायाः विषये अपि प्रधानमन्त्रिणं सूचितम्।

अरुणाचलसिक्किम- Election Result :

भारतीय जनतापार्टीति दलेन अरुणाचलप्रदेशः नैर्वाचनिक-समराङ्गणं विजित्य सुरक्षितः

हिमसंस्कृतवार्ता। भारतीय जनतापार्टीति दलेन अरुणाचलप्रदेशराज्यं नैर्वाचनिकसमराङ्गणं विजित्य सुरक्षितम्। सिक्किमक्रान्तिमोर्चा इत्याख्येन दलेनापि द्वात्रिंशदासनेषु एकत्रिंशत् स्थानानि विजित्य सिक्किमप्रदेशे पुनरेकवारं सत्ता प्राप्ता। उभयोः पूर्वोत्तरीयराज्ययोः विधानसभा-निर्वाचनस्य अद्य मतगणना आसीत्। उभयत्र हि एकोनविंशे अप्रैलमासे मतदानमासीत्। यत्र अरुणाचलप्रदेशे षष्टिः आसन्दानि आसन्, तत्रैव सिक्किमे द्वात्रिंशत् आसन्दानि आसन्। अरुणाचलप्रदेशे च भाजपेति दलेन दश आसनेषु निर्विरोधतया निर्वाचनपुरस्सरम् आहत्य षड्चत्वारिंशत्स्थानानि सन्ति सुरक्षितानि।

Cuba Help :

भारतेन क्यूबादेशाय मानवीयसहाय्यतारूपेण औषधनिर्माणे सहायकाः नवति-टन-परिमित-सामग्र्यः सम्प्रेषिताः

हिमसंस्कृतवार्ता। भारतेन क्यूबादेशाय मानवीयसहाय्यतारूपेण औषधनिर्माण सहायकाः नवति-टन-परिमित सामग्र्यः सन्ति सम्प्रेषिताः। एताः सामग्र्यः गुजरातस्य मुन्द्रा सागरीय-पोत-स्थानकात् प्रस्थिताः। विदेशमन्त्रालयस्य प्रवक्त्रा रणधीरजायसवालिन समाजिकसञ्चारतन्त्रजाले उक्तं यत् एषा सहायता प्रमुख औषधापूर्तिकर्तृ-देशरूपेण भारतस्य परिचयः विश्वफलके कारयिष्यति। सहैव हि एषा सहायता क्यूबा-भारतयोः सम्बन्धान् प्रति प्रतिबद्धतामपि दर्शयतीति।

क्रोडावार्ताः

मुष्टामुष्टीक्रोडायां भारतीयक्रोडकः अमितपंगलः स्वकीयं स्थानं रक्षितवान्

हिमसंस्कृतवार्ता। मुष्टामुष्टीक्रोडायां भारतीयक्रोडकः अमितपंगलः पेरिस-ओलम्पिकस्पर्धायां पुरुषाणाम् एकपञ्चाशत् किलोग्रामभारवर्गे स्वकीयं स्थानं रक्षितवान्। तेन बैंकोकनगरे चीनदेशस्य लियू चुआंग इत्यसौ पराजितः। अमितः पञ्चमः भारतीयः मुष्टामुष्टीक्रोडकः अस्ति, इतः पूर्वं निशान्तदेव-निखतजरीन-प्रीतिपवार-लॉवलीना-बॉरगुहाई इति चत्वारः क्रोडकाः क्रोडिकाश्च पूर्वमेव अस्मै क्रोडाकुम्भाय सन्ति चयनिताः।

विंशतिं प्रति विंशतिः इतिवर्गस्य विश्वचषकक्रिकेटस्पर्धायाम्

अमेरिकीय दलेन कनाडादेशीयं दलं सप्तक्रोडकानाम् अवशेषे विजितम्। हिमसंस्कृतवार्ता। विंशतिं प्रति विंशतिः इतिवर्गस्य विश्वचषकक्रिकेटस्पर्धायां डलास इति क्षेत्रस्थे ग्रेण्डप्रेयरीक्रोडाङ्गणे प्रारंभिके खेले अमेरिकीय दलेन कनाडादेशीयं दलं सप्तक्रोडकानाम् अवशेषे विजितम्। कनाडादेशीयेन दलेन पञ्चक्रोडकानां हानौ षडोनद्विशतधावनाङ्काः विनिर्मिताः, आतिथेयेन देशेन च द्वयोः कन्दुकप्रक्षेपकयोः अवशेषे एव पञ्चनवत्युत्तरैकशतं धावनाङ्काः विनिर्मिताः।

सुभाषितम्

गुणिनामपि निजरूपप्रतिपत्तिः परत एव सम्भवति। स्वमहिमदर्शनमक्षणो मुकुरतले जायते यस्मात्। भावार्थः - गुणी व्यक्तियों को भी अपने स्वरूप का परिचय दूसरों के द्वारा ही होता है क्योंकि आंखों को भी अपनी महिमा का दर्शन-दर्पण में ही होता है।

प्रतीकसाठ्वे मुम्बई

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः
हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवां कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः - १७७१११

दिल्लीं समेत्य उत्तरपश्चिमभारते प्रचलित अति तापतरङ्गे आयाति न्यूनता

हिमसंस्कृतवार्ता। भारतीय-ऋतु-विज्ञान-विभागेन उक्तं यत् दिल्लीं समेत्य उत्तरपश्चिमभारते प्रचलित अति तापतरङ्गे न्यूनता आयातीति। विभागेन उक्तं यत् देशस्य उत्तरपश्चिम-मध्यभागेषु अपि च ओडिशायाः केषुचित् स्थानेषु अद्य तापतरङ्गः इतोपि संवर्धिष्यति। आकाशवाण्या सह वार्तालापं कुर्वन् ऋतुवैज्ञानिकः आर. के. जेनामणिः अवदत् यत्, दिल्लीं समेत्य उत्तरपश्चिमभारते तापमानं क्रमेण न्यूनं भवति। श्रीजेनामणिः एतत् समुल्लेखयन् अवदत् यत् पश्चिम-विक्षोभः वातावरणं प्रभावितं करोतीति येन कारणेन तापमाने इतोपि न्यूनता आयातीति। सः अवदत् यत् पश्चिमविक्षोभस्य प्रभावेण दिल्लीया सहैव देशस्य उत्तर-पश्चिम-क्षेत्रेष्वपि जूनमासस्य चत्वारतः षड्-दिनाङ्क यावत् वज्रपातपुरस्सरं विद्युत्-वायुभ्यां सह वृष्टेः संभावना अपि विद्यते। भारतीय-ऋतु-विज्ञान-विभागेन आगामिषु त्रि-चतुर्दिनेषु पूर्वोत्तरभारतस्य दक्षिणप्रायद्वीपीयभारतस्य च पृथक् पृथक् क्षेत्रेषु अतिवृष्ट्याः अपि संभावना प्रकटितास्ति। आगामिषु चतुर्दिनेषु अरुणाचलप्रदेश, असम, मेघालय, उपहिमालयीय पश्चिमबङ्ग, सिक्किम इत्येतेषु स्थानेषु प्रचण्डवृष्टेः आत्यन्तिकी सम्भावना वर्तते तथा च सोमवासरे मंगलवासरे च मणिपुरे अतिवृष्टिः अपि भवितुं शक्नोतीति।

हिमाचले लोकसभायाः स्थाने उपनिर्वाचनानां परिणामानां विषये चिन्तिताः नेतारः, मुख्यमंत्रिणः कृते बृहत्परीक्षा

हिमसंस्कृतवार्ता- शिमला।

हिमाचल-उपनिर्वाचनम् २०२४: लोकसभाया सह हिमाचलस्य ०६ विधानसभासनां उपनिर्वाचनानां परिणामाः जूनमासस्य ०४ दिनाङ्के घोषिताः भविष्यन्ति। हिमाचलस्य सुखसर्वकारस्य कृते विधानसभा उपनिर्वाचनस्य परीक्षा लोकसभायाः अपेक्षया बृहत्तरा अस्ति। लोकसभानिर्वाचनसम्बद्धे अनुमानितनिर्णयस्य (एग्जिट पोलस्य) स्थाने नेतारः उपनिर्वाचनपरिणामस्य चिन्ताम् अनुभवन्ति। रविवासरे ते दिवसं यावत् समानानि निक्षेपाणि हत्वा व्यग्राः आसन्।

षट् विधानसभासनां प्रतिवेदनं निर्माय मूल्याङ्कनं क्रियते

यत्र षट् विधानसभासनेषु उपनिर्वाचनं कृतम् अस्ति तत्र मतदानकेन्द्रतः खण्डपर्यन्तं मण्डलवारं च प्रतिवेदनानि निर्माय मूल्याङ्कनं क्रियते। कस्य विधानसभाक्षेत्रस्य कस्मिन् मतदानकक्षे कियत् मतदानं जातम्? अत्र किं राजनैतिकसमीकरणम्, कति मतदानं कृतम् यस्मिन् पंचायते, यस्य पक्षे परिणामः भविष्यति, नेतारः एतेषु राजनैतिकसमीकरणेषु व्यग्राः एव तिष्ठेयुः। सम्प्रति राज्ये ३४ काङ्ग्रेसविधायकाः, २५ भाजपा, ३ स्वतन्त्रविधायकाः च सन्ति।

काङ्ग्रेसाय बहुमताय ३५ संख्यायाः आकङ्क्षा

स्वतन्त्राः विधायकाः अपि भाजपायाः सदस्याः अभवन्, अपि च विधानसभासभापतिं प्रति त्यागपत्रं प्रदत्तवन्तः, यद्यपि तत् अद्यापि न स्वीकृतम्। षट् विधानसभाक्षेत्रेषु उपनिर्वाचनानन्तरं अधुना बहुमतस्य कृते ३५ इति आकङ्क्षा आवश्यकी अस्ति। काङ्ग्रेसेन केवलं मण्डी- शिमला-संसदीयक्षेत्रयोः विधायकाः एव स्थापिताः। शिमला-मण्डी-संसदीयक्षेत्रयोः स्पर्धा कठिना अस्ति।

मुख्यमंत्री सुखुः अल्पसंख्यकत्वात् स्वं उद्धारयितुं बहु परिश्रमं कृतवान्

यदि काङ्ग्रेसः मण्डी-शिमला-संसदीयासने जित्वा विधानसभायां तेषां विधायकानां संख्या २ अधिकं न्यूनीभवति। मुख्यमंत्री सुखविन्दरसिंहसुखुः निर्वाचने बहु परिश्रमं कृत्वा सर्वकारस्य अल्पसंख्यकत्वात् उद्धारं कृतवान्। सः स्वयमेव उपनिर्वाचनसनेषु अनेकवारं जनसभाः कृतवान्। एतत् एव न, अत्र ताराशक- अभियानकानां सभाः अपि आयोजिताः आसन्। एतस्य अतिरिक्तं राज्यकाङ्ग्रेसस्य अध्यक्षा प्रतिभासिंह उपमुख्यमंत्री मुकेशअग्नीहोत्री च काङ्ग्रेसस्य प्रत्याशीनां विजयाय यथाशक्ति प्रयतन्ते।

अधुना न एकस्य अपितु त्रयाणाम् आसनां कृते युद्धं भवति

हिमाचलस्य धर्मशाला, सुजानपुरम्, कुटलैहड़, गगरेट, बडसर, लाहौल-स्पीति इत्येतेषु विधानसभाक्षेत्रेषु आयोजितेषु उपनिर्वाचनेषु काङ्ग्रेसस्य भाजपया सह स्वस्य पूर्वविधायकानां समर्थकानां सम्मुखीकरणं कर्तव्यम् आसीत्। उत्तरभारते

स्वस्य एकमात्रम् अवशिष्टं सर्वकारं रक्षितुं काङ्ग्रेसेन परिश्रमं कर्तव्यम् आसीत्। यदि काङ्ग्रेसः लोकसभानिर्वाचने उपविष्टविधायकान् न प्रस्थापयति स्म तर्हि केवलमेकस्य आसनस्य कृते अवसादः स्यात्, परन्तु उपविष्टविधायकान् प्रस्थापयित्वा अधुना तस्य कृते त्रीणि आसनानि प्राप्तुम् अनिवार्यं भविष्यति।

एतेन सह सर्वकारः बहुमतं प्राप्स्यति। यदि उपनिर्वाचने काङ्ग्रेसः किमपि आसनं न प्राप्नोति तर्हि तस्य विधायकानां संख्या केवलं ३४ एव तिष्ठति। यत्र यदि भाजपा षट् आसनानि जित्वा भाजपा विधायकानां संख्या २५ तः ३१ यावत् वर्धते। राजनैतिकविशेषज्ञानाम् मते काङ्ग्रेसस्य सत्तायाः कारणात् विधानसभायाः उपनिर्वाचनस्य परिणामः एकपक्षीयः न भविष्यति।

निर्दलीयानां त्यागपत्रं स्वीकृत्य राजनैतिकचरणं कर्तव्यं भविष्यति

त्रयः स्वतन्त्राः विधायकाः विधानसभासभापतिं प्रति त्यागपत्रं प्रदत्तवन्तः। ये अद्यापि अनुमोदिताः न सन्ति। अधुना निर्दलीयानां त्यागपत्रं स्वीकृत्य नूतनं राजनैतिकं पदं करणीयम् भविष्यति। सूचनानुसारम् अधुना एकदिनद्वयानन्तरं तेषां त्यागपत्रं स्वीकृतं भविष्यति। तदनन्तरं एतानि आसनानि रिक्तानि इति गण्यन्ते। एतादृशी स्थितिः यदि सुखु-सर्वकारेण बहुमतं सिद्धं कर्तव्यं भवति तर्हि काङ्ग्रेसस्य केवलं ३३ विधायकाः एव भविष्यन्ति। विधानसभायाः अध्यक्षः केवलं टाई-सन्दर्भे एव मतदानं कर्तुं शक्नोति। एतां स्थितिं परिहरितुं काङ्ग्रेससर्वकारेण इतः परं बृहत्प्रमाणेन गृहकार्यं कर्तव्यं भविष्यति। लोकसभानिर्वाचनस्य परिणामानन्तरं हिमाचले काङ्ग्रेससर्वकारः न जीविष्यति इति भाजपा सम्पूर्णनिर्वाचनकाले विश्वासं कुर्वन् अस्ति। यद्यपि एतत् केवलं निर्वाचनवाक्पटुता आसीत् तथापि वास्तविकराजनीतिः केवलं निर्वाचनपरिणामेन एव निर्णयः भविष्यति।

हिमाचले आगामिदिनद्वयं यावत् तप्ततापस्य मध्यं वज्रपातस्य सम्भावना वर्तते

हिमसंस्कृतवार्ता- शिमला। ऋतुविज्ञानविभागेन आगामिदिनद्वये हिमाचलप्रदेशे तापतरङ्गस्य वज्रपातस्य च सचेतनां प्रसार्य 'पीतसचेतना' कृता। ऋतुविज्ञानविभागस्य अनुसारं जूनमासस्य ४ दिनाङ्कात् शुष्कतापात् किञ्चित् आश्रयं भवितुम् अर्हति। अस्मिन् दिने राज्ये वर्षायाः, वज्रवृष्टेः च सम्भावना वर्तते। राज्यस्य अनेकस्थानेषु अधिकतमं तापमानं ४५ तः ४६ डिग्री सेल्सियसपर्यन्तं प्राप्तम् अस्ति। प्रायः शीतलं सुखदं च अस्याः अवस्थायाः तापमानं सामान्यापेक्षया चतुः पञ्चाशं अधिकं प्राप्तवान्। हिमाचलस्य समतलक्षेत्रेषु तप्ततापस्य कारणात् तेषां क्षमतायाः ८० प्रतिशतं यावत् अतिथिगृहाणाम् आरक्षणं कृतम् अस्ति, शिमला, मनाली, काजा, डलहौजी इत्यत्र पर्यटकानाम् संख्या वर्धमाना अस्ति परामर्शपत्रं निर्गत्य ऋतुविभागेन उक्तं यत् सोमवासरपर्यन्तं आगामिषु २४ होरासु एकान्तस्थानेषु तापतरङ्गः, विद्युत्सहितं वज्रपातः, प्रचण्डवायोः (प्रतिहोरा ३०-४० कि.मी.) च सम्भावना वर्तते। वर्धमानेन उष्णतायाः तरङ्गेन सहस्रशः हेक्टेयर वनभूमिः नष्टा अस्ति। अस्मिन् ग्रीष्मकाले राज्ये प्रायः ११०० अग्निघटनाः अभवन्। तीव्रतापतरङ्गेन उच्चतरक्षेत्रेषु हिमशैलाः अपि द्रविताः सन्ति। सतलज-यमुना-ब्यास- इत्यादिषु हिमपूरितासु नदीषु जलस्तरम् वर्धितम् अस्ति।

द्विचक्रिकया विश्वस्य सर्वोच्चमतदानकेन्द्रं टशिगङ्ग प्राप्तवान् राज्यस्य अनुप्रतीकः जसप्रीतपॉलः

हिमसंस्कृतवार्ता- शिमला।

सामान्यतया भवन्तः अवश्यं दृष्टवन्तः यत् प्रसिद्धं मुखं कस्यचित् अभियानविशेषस्य चिह्नरूपेण भवति। तदनन्तरं तत् प्रसिद्धं मुखं चिह्नरूपेण किं कृतवान् इति कदापि न दृश्यते, परन्तु मण्डीमण्डलस्य प्रसिद्धः द्विचक्रिकाचालकः जसप्रीतपॉलः अनुप्रतीकस्य वास्तविकः अर्थः किम् इति सिद्धवान्। लोकसभानिर्वाचनस्य समये राज्यनिर्वाचन-आयोगेन जसप्रीतपॉलस्य राज्यस्य प्रतिमानं कृतम्। निर्वाचन-आयोगस्य साहाय्येन जसप्रीतः न केवलं द्विचक्रिकायाः माध्यमेन राज्यस्य १२५० कि. मी. पर्यन्तं गत्वा २२.५ सहस्रमीटर ऊर्ध्वतां प्राप्य जनान् मतदानार्थं प्रेरितवान् अपितु पर्यावरणसंरक्षणस्य सन्देशं अपि दत्तवान्। जसप्रीतः शिमलातः लाहौलस्पीतिमण्डलस्य टशिगङ्गपर्यन्तं प्रथमयात्राम् अकरोत्। टशिगङ्ग-ग्रामः विश्वस्य सर्वोच्चस्थाने स्थितं मतदानकेन्द्रम् अस्ति। शिमला, किन्नौर, लाहौल- स्पीति- मण्डलानां मतदातृभिः सह मिलित्वा तेभ्यः निर्वाचन-आयोगस्य सन्देशं प्रसारयित्वा अधिकतमतदानार्थं प्रेरितवान्। तदनन्तरं मण्डीतः चम्बामण्डलस्य भरमौरपर्यन्तं द्वितीया यात्रा आसीत्। अस्मिन् सः मण्डी- काङ्गड़ा- चम्बा- मण्डलानां मतदातृत्वम् मिलित्वा अधिकतमतदानस्य आह्वानं कृतवान्।

जसप्रीतः अवदत् यत् यात्राकाले आदि जनजातीये क्षेत्रे न्यूनतमे २ डिग्री तापमाने द्विचक्रिकया काङ्गड़ामण्डले ४५ डिग्री तापमाने अपि बहु परिश्रमं कृतवान्। शिमलातः टशिगङ्गपर्यन्तं यात्रायां जसप्रीतेन सह क्षतिजठाकुरः, भरमौरस्य यात्रायां साइरसमोहनः च

महत्त्वपूर्ण योगदानं दत्तवन्तौ।

उभौ शिमलायाः निवासिनौ स्तः। जसप्रीतः दिवारात्रौ द्विचक्रिकाम् आरुह्य अवदत् यत् एतत् कार्यं यद्यपि आह्वानात्मकं भवति तथापि तस्मिन् किञ्चित् नूतनं अपि अस्ति, एतत् कृत्वा आध्यात्मिकसन्तुष्टिः प्राप्ता। जसप्रीतः अस्य सम्पूर्णस्य अभियानस्य कृते राज्य-निर्वाचन- आयोगस्य विशेषं कृतज्ञतां प्रकटितवान्, यस्य माध्यमेन अद्य सः एतम् अवसरं प्राप्तवान्, एतत् सर्वं कर्तुं सः सफलः अभवत्। जसप्रीतः अवदत् यत् सम्पूर्णे यात्राकाले सः न केवलं जनान् मतदानं प्रति प्रेरितवान्, अपितु विशेषतया युनः क्रीडायाः प्रति प्रेरितवान्, यतः अद्यत्वे यूनां सन्ततिः क्षेत्रात् दूरं गच्छति। सः युनां आह्वानं कृतवान् यत् ते कस्यापि क्रीडायाः दैनन्दिनकार्यक्रमस्य भागं कुर्वन्तु। तेन सह जनान् पर्यावरणसंरक्षणस्य सन्देशं दत्त्वा अत्र वायुः स्वच्छः, निर्मलः च भवतु इति अपि आह्वानं कृतवान्।

॥ श्रीरामायणकथा ॥

उत्तरकाण्डम्! (पञ्चविंशः सर्गः)

रावणार्जुनयोः युद्धम्।

हिमसंस्कृतवार्ता, प्रदीपः

pradipnath997@gmail.com

ततः महातेजाः रामः पुनः मुनिसत्तमम् अगस्त्यम् वाक्यम् अब्रवीत् भगवन्! यदा प्रभृति सः क्रूरः राक्षसः मेदिनीं पर्यटति स्म तदा किं लोकाः वीरशून्याः आसन्? किं तदानीं कश्चिदपि राजा वा महाराजः वा नासीत् यस्मात् सः रावणः धर्षणं न प्राप्तः? श्रीरामस्य वचनं श्रुत्वा महामुनिः अगस्त्यः हसन् अब्रवीत् हे पुरुषोत्तम राम! एकदा रावणः पृथिवीं चरन् माहिष्मतीं नाम स्वर्गपुरीप्रभां पुरीं सम्प्राप्तः यत्र अर्जुनो नाम महान् राजा राज्यं पालयति स्म। यस्मिन् दिने स्त्रीभिः सह राजा अर्जुनः नर्मदां रन्तुम् अगच्छत् तस्मिन् दिने सः रावणः तत्र अगच्छत्। राजा अर्जुनः नर्मदां रन्तुम् अगच्छत् इति अमात्यस्य मुखात् श्रुत्वा राक्षसः रावणोऽपि तत्र अगच्छत्। नर्मदापुलिने यत्र दारुणः राक्षसेन्द्रः आसीत् तस्मात् अनतिदूरे माहिष्मत्याः पतिः नर्मदाजलमाश्रितः अर्जुनः स्त्रीभिः सह क्रीडति स्म।

रावणः तद् दृष्ट्वा शब्दम् अकृत्वा तस्याः नद्याः जलवेगं ज्ञातुम् अङ्गुल्या इङ्गितेन शुकसारणौ निरदिशत्। रावणस्य आज्ञानुसारं तौ भ्रातरौ शुकसारणौ आकाशमार्गेण अर्द्धयोजनमात्रं गत्वा जले क्रीडन्तं सहयोषितं तं पुरुषम् अपश्यताम्। सः पुरुषः नद्याः जलवेगं बाहुसहस्रेण रुणद्धि स्म। तस्य अद्भुतं कर्म दृष्ट्वा शुकसारणौ रावणम् उपागम्य तत्रत्यं सर्वं वृत्तान्तम् अश्रावयताम्। शुकसारणयोः वचनं श्रुत्वा युद्दालालसः दशाननः महोदरमहापार्श्व-धूम्राक्षशुकसारणैः सह अर्जुनम् उपागच्छत्। अल्पेनैव कालेन सः बलवान् रावणः नर्मदाहृदं गत्वा स्त्रीभिः सह क्रीडन्तं राजानम् अर्जुनम् अपश्यत्। रोषात् आरक्तनयनः रावणः तदा अर्जुनस्य अमात्यान् अब्रवीत् हे अमात्याः! रावणः युद्धार्थं समनुप्राप्तः इति यूयं क्षिप्रं राजानम् आख्यात! रावणस्य वचः श्रुत्वा अर्जुनस्य मन्त्रिणः वाक्यम् अब्रुवन् भो रावण! इदानीम् अस्माकं नृपः स्त्रीभिः सह क्रीडति। युद्धस्य कालोऽयं नास्ति। यदि त्वं योद्धुम् इच्छसि तर्हि अद्य क्षमस्व, एकां निशाम् उषित्वा श्वः युद्धं कुरु।

तथापि यदि तव त्वरा अस्ति तर्हि आदौ युद्धे अस्मान् निपात्य अनन्तरम् अर्जुनम् उपयास्यसि। ततः रावणस्य अमात्याः अर्जुनस्य अमात्यान् रणे हन्तुम् आरभन्त। रावणस्य बुभुक्षिताः अमात्याः अर्जुनस्य हतान् अमात्यान् अखादन्। रावणस्य ते अमात्याः क्रुद्धाः प्रहस्तशुकसारणाः कार्तवीर्यार्जुनस्य बलं युद्धे घ्नन्ति स्म। तस्मिन्नवसरे केचन भीताः पुरुषाः तत्रत्यं प्रवृत्तं युद्धम् अर्जुनाय न्यवेदयन्। राजा अर्जुनः तच्छ्रुत्वा अत्यन्तं कुपितः भूत्वा स्त्रीजनान् भयं नास्ति इत्युक्त्वा नर्मदाजलात् बहिः आगत्य यमदण्डोपमां गदां गृहीत्वा रावणं प्रति अधावत्। सः राजा अर्जुनः महागदां समुद्यम्य गारुडं वेगम् आस्थाय तत्र अगच्छत्। आगच्छन्तं तम् अर्जुनं दृष्ट्वा क्रुद्धः राक्षसः प्रहस्तः तस्मिन् अर्जुने मुषलम् अक्षिपत्। तम् आपतन्तं मुषलं दृष्ट्वा राजा अर्जुनः गदया सम्यक् न्यवारयत्। ततः सः क्रुद्धः कार्तवीर्यार्जुनः पञ्चशतबाहुभिः महागदां भ्रामयित्वा प्रहस्ते अक्षिपत्। तथा गदया आहतः प्रहस्तः मूर्च्छितः भूत्वा भूमौ अपतत्। प्रहस्तं पतितं दृष्ट्वा मारीचशुकसारणाः रणं हित्वा पलायन्त। तदा महाबलः रावणः तूर्णं नृपसत्तमम् अर्जुनम् अभ्यद्रवत्। ततः अर्जुनरावणयोः मध्ये तुमुलं रोमहर्षणं युद्धं समभवत्। रुद्रकालाविव क्रुद्धौ राक्षसार्जुनौ गदां गृहीत्वा परस्परं भृशं ताडयतः स्म।

धारावाहिकं

गीताप्रश्नोत्तरम् - ५८

धृतराष्ट्रः- सञ्जय! भगवता अर्जुनाय दिव्यचक्षुः दत्तम्, मत्स्वरूपञ्च पश्य इत्यपि उक्तम्। ततः पुनः भगवता किं कृतम्? तत्सर्वं विस्तरेण वद। सञ्जयः- आं, राजन्! एवम् उक्त्वा महायोगेश्वरः कृष्णः अर्जुनाय स्वकीयं परमेश्वरं रूपम् अदर्शयत्।

धृतराष्ट्रः- तत् कीदृग् रूपम् अदर्शयत् सञ्जय? सञ्जयः- हे राजन्! भगवता अर्जुनमुद्दिश्य येषाम् अनेकमुखनेत्राणि, अनेकाद्भुतानि स्वरूपाणि, नानाविधानि दिव्यभूषणानि, हस्तेषु अनेकदिव्यास्त्रशस्त्राणि, यैः च अनेकदिव्यानि माल्यवस्त्राणि धृतानि स्युः, तादृशानि नानाविधानि स्वरूपाणि दर्शितानि। एवमेव यैः शरीरे दिव्यचन्दनानि परिधृतानि पूर्णतः आश्चर्यजनकानि, सर्वतोमुखानि, इत्थंभूतानि, स्वकीयानि अनन्तरूपाणि च दर्शितानि भगवता अर्जुनाय।

धृतराष्ट्रः- तद्रूपं कथं वा आश्चर्यजनकम् आसीत् सञ्जय? सञ्जयः- राजन्! यदि आकाशे सहस्रशः सूर्याः युगपद् उदिताः भवेयुः तर्हि ततः यः प्रचण्डप्रकाशः सम्भवेत्, ततोऽपि अधिकतरं प्रकाशं तस्मिन् दिव्यपुरुषे अर्जुनः दृष्टवान्।

धृतराष्ट्रः- सञ्जय! तद्रूपम् अर्जुनः कुत्र दृष्टवान्? सञ्जयः- राजन्। भगवतः शरीरस्य एकांशे अनेकविभागयुक्तं समस्तसंसारम् अर्जुनः प्रत्यक्षं दृष्टवान्। धृतराष्ट्रः- हे सञ्जय! तद् आश्चर्यजनकं रूपम् अवलोक्य ततः अर्जुनः किं कृतवान्?

सञ्जयः- राजन्! भगवतः तद् आश्चर्यजनकं, भयावहं च रूपं दृष्ट्वा अर्जुनः सहसा रोमाञ्चितः जातः। ततः कृताञ्जलिः सन्, कम्पमानः सः विनम्रतापूर्वकं शिरसा प्रणमन् च तं विश्वरूपं भगवन्तम् स्तुतवान्।

धृतराष्ट्रः- तस्यां स्तुतौ अर्जुनः किम् अकथयत् सञ्जयसञ्जयः- अर्जुनः स्तुतिमाध्यमेन एवम् अकथयत्- हे परमदेव! अहं भवतः अस्मिन् अत्यन्तं विशाले शरीरे सम्पूर्णदेवान्, प्राणिनाम् अनेकसमूहान्, कमलासने स्थितं ब्रह्माणं, कैलाशे स्थितं शङ्करं, सम्पूर्णान् ऋषीन्, दिव्यान् सर्पान् च पश्यामि इति। (११/९-१५)

(अनुवर्तिष्यते)-नारदोपाध्यायः।

असमप्रदेशीयः विज्ञानशिक्षकः, नारदोपाध्यायः

"सत्यासत्ये"

एकस्मिन् समये सत्यम्, असत्यं च नद्यां स्नानार्थं गते। द्वेऽपि स्वस्य वस्त्राणि अवतार्य नद्यातीरं गत्वा नद्यां कूर्देते।

प्रथमम् असत्यं स्नात्वा बहिः आगतवत्। सत्यस्य वस्त्राणि धृत्वा गतवत्। सत्यम् इदानीम् अपि स्नानमग्नम् आसीत्। यदा तत् स्नात्वा बहिः आगतं तदा तत्र तस्य वस्त्राणि नासन्, किन्तु तत्र असत्यस्य वस्त्राणि दृश्यन्ते स्म। सत्यम् असत्यस्य वस्त्राणि कथं धारयेत्। तदा आरभ्य एतत् उच्यते सत्यं अनावृत्तम् एव अस्ति। एतेन कारणेन जनाः सत्येन सह मेलनं नेच्छन्ति, असत्यं सत्यस्य वस्त्राणि धृत्वा जनान् आकर्षयति। असत्यं प्रतिष्ठितं रूपं धृत्वा सर्वत्र परिभ्रमति।

जनाः अपि असत्यं द्रष्टुं तथा च तेन सह मेलितुं नेच्छन्ति। जनेभ्यः सत्यं न रोचते।

हिमसंस्कृतवार्ता: डॉ. वर्षा प्रकाश टोणगांवकर
पुणे / महाराष्ट्रम् 3 जून

शुक्रोपनदस्य सेतौ अनियन्त्रितं भूत्वा पतितं कारयानम्, त्रयः घातिताः

हिमसंस्कृतवार्ता- कार्यालयीयः प्रतिनिधिः।

रविवासरे प्रातःकाले हरियाणा-सङ्ख्यायाः कारयानं नियन्त्रणं त्यक्त्वा शुक्रोपनदस्य सेतौः पतितम्। दुर्घटनायां चालकसहिताः अन्ये त्रयः जनाः घातिताः। सूचनां दत्त्वा स्थानीयजनाः अवदन् यत् रविवासरे प्रातः काले हरियाणाप्रदेशस्य कैथलतः हरियाणासङ्ख्यायाः कारयानं डलहौजीनगरं प्रति गच्छति स्म। अस्मिन् याने कुलम् चत्वारः जनाः उपविष्टाः आसन्। यदा यानं शुक्रोपनदस्य सेतुसमीपे आगतं तदा निराश्रितान् पशुन् उद्धारयन् सहसा यानं नियन्त्रणात् बहिः गत्वा सेतुसमीपे उपसर्गाभित्तिं भङ्ग्य पतितम्।

स्थानीयजनानां साहाय्येन आहताः वाहनात् बहिः निष्कासिताः। तदनन्तरं घातिताः एम्बुलेन्सद्वारा भोटा- चिकित्सालये नीताः। आहतानाम् प्राथमिकचिकित्सा कृता। इतरथा भोटापुलिससहायताकक्षस्य प्रभारी राजेशकुमारः अवदत् यत् पुलिसेन आहतानाम् वक्तव्यं अभिलेखितं कृत्वा दुर्घटनाकारणस्य अन्वेषणं क्रियते।

चलचित्रवार्ता:

अस्य चलचित्रस्य उत्तरकथायाम् अजयः सत्री च एकत्र दृश्यन्ते

हिमसंस्कृतवार्ता:- जगदीश डाभी, मुम्बई

बॉलीवुडनायकः अजय देवगनः अद्यकाले 'सिंघम अगेन' इत्यस्य चित्रोत्तलनं कर्तुं व्यस्तः अस्ति। अस्य चलचित्रस्य चित्रोत्तलनं गतमासेभ्यः प्रचलति। अस्य चित्रोत्तलनम् अतीव शीघ्रमेव समाप्तं भवेत्। 'सिंघम अगेन' इत्यस्य अनन्तरम् अजयस्य किमपि चलचित्रं कर्तव्यम् अस्ति वा? अजयः स्वस्य सफल- हास्यचलचित्रस्य 'सन ऑफ सरदार' इत्यस्य उत्तरकथा 'सन ऑफ सरदार २' इत्यस्य चित्रोत्तलनम् अपि अतीव शीघ्रमेव आरभेत। अस्य चलचित्रस्य चित्रोत्तलनम् अस्मिन् वर्षे आरभ्यतुं शक्नोति। इदानीम् अस्मिन् चलचित्रे सम्बद्धं महत् नूतना-वार्ता आगता। वार्तानुसारम् अस्मिन् चलचित्रे अजयदेवगनेन सह सत्री देओल अपि दृश्यते। अन्तिमे चलचित्रे अजयदेवगनेन सह संजयदत्तः दृष्टः। अस्मिन् समये संजयदत्तस्य स्थाने सत्री देओलः दृश्यते। सत्री देओल अजय देवगन च अस्य हास्यचलचित्रस्य चित्रोत्तलनम् अतीव शीघ्रमेव करिष्यन्ति। सोनाक्षी सिन्हा उत्तरकथायां न दृश्यते। सोनाक्षी इत्यस्याः उत्तरकथातः बहिः कृतम्। वार्तानुसारं सोनाक्षी इत्यस्याः स्थाने मृणाल ठाकुरः उत्तरकथायां दृश्यते।